

**विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत पाणलोट विकास
प्रकल्प राबविण्यासाठी सन २००७-०८ या आर्थिक वर्षात
निधी मंजूर करण्याबाबत.**

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : एसएलएफ २००६/प्र.क्र.५३२/जल-१२,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : ३१ ऑगस्ट, २००७.**

वाचा : (१) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : एससीवाय १२०५/प्र.क्र.१८९/म-७, दि.१९.१२.२००५

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, शासन निर्णय

- (२) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २००६, दिनांक २४ मार्च, २००६, दिनांक २३ जून, २००६, दि.५ फेब्रुवारी, २००७, दि.२८ फेब्रुवारी, २००७, दि.१५ मार्च, २००७
- (३) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.४८०/जल-१२, दिनांक ११ मे, २००६
- (४) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.४८०(भाग-२/ब)/जल-१२, दिनांक १३ सप्टेंबर, २००६, दि.१६ मे, २००७
- (५) क्रमांक : एसएलएफ-१८/०५/प्र.क्र.५३२ (अ)/जल-१२, दि.२९ सप्टेंबर, २००६.

कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय

- (६) क्रमांक : कृषिका १७०४/सीआर ६८/३ अ, दिनांक २९ मार्च, २००५ व दि. २ डिसेंबर, २००५
- (७) क्रमांक : राकृत १७०४/प्र.क्र.१११/३ अ, दिनांक १ जुलै, २००५.

प्रस्तावना :

विदर्भातील बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ व वर्धा या सहा जिल्ह्यांकरिता शेतकऱ्यांच्या विकासासाठी आणि कल्याणासाठी विविध उपाययोजना करण्याकरिता शासनाने संदर्भाधीन महसूल व वन विभागाच्या दिनांक १९ डिसेंबर, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये विदर्भासाठी विशेष पॅकेज जाहीर केले आहे. या कार्यक्रमात विदर्भाकरिता, मराठवाडा पाणलोट विकास मिशन च्या धर्तीवर विदर्भ पाणलोट विकास मिशन स्थापन करणे व या मिशनद्वारे एकात्मिक पाणलोट व्यवस्थापन संकल्पनेच्या माध्यमातून पाणलोट विकासाची सर्व प्रकारची कामे करून पर्जन्याधारित शेतीमध्ये स्थिरता आणण्याचे प्रयत्न करण्यात यावेत या बाबींचा समावेश आहे. त्यानुसार संदर्भाधीन ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाच्या दिनांक २८ फेब्रुवारी, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची स्थापना करण्यास शासनाने मान्यता दिली आहे. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनच्या अंमलबजावणीकरिता संदर्भाधीन दिनांक २४ मार्च, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये रु.२.०० कोटी (रु. दोन कोटी फक्त) इतका निधी सन २००५-०६ या वर्षात आणि सन २००६-०७ या आर्थिक वर्षात रु.१०० कोटी एवढा निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

२. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची अंमलबजावणी कार्यक्षमतेने होण्याच्या दृष्टीकोनातून सुधारित सविस्तर मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन दिनांक १३ सप्टेंबर, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आले आहेत.

३. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत संदर्भाधीन दि.१६.५.२००७ च्या शासन निर्णयान्वये नागपूर विभागातील नागपूर, भंडारा, गोंदिया, चंद्रपूर व गडचिरोली या जिल्ह्यांच्या सन २००७-०८ या आर्थिक वर्षापासून समावेश करण्यात आलेला आहे त्याकरिता सन २००७-०८ मधील अंमलबजावणीकरिता निधी यितीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

विदर्भातील अमरावती, अकोला, बुलढाणा, वाशिम, यवतमाळ आणि वर्धा या सहा जिल्ह्यांकरिता संदर्भाधीन दिनांक २८ फेब्रुवारी, २००६ च्या शासन निर्णयाअन्वये विदर्भ पाणलोट विकास मिशन राबविण्यास सन २००५-०६ पासून मान्यता देण्यात आली आहे. या विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत विदर्भातील उर्वरित नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया आणि गडचिरोली या ५ जिल्ह्यांच्या समावेश संदर्भाधीन दिनांक १६ मे, २००७ अन्वये करण्यात आला आहे. अशा प्रकारे विदर्भातील व नागपूर विभागातील सर्व जिल्ह्यात आता विदर्भ पाणलोट विकास राबविण्यात शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

२. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत अमरावती, अकोला, बुलढाणा, वाशिम, यवतमाळ आणि वर्धा या जिल्ह्यांकरिता सन २००५-०६ व सन २००६-०७ या दोन वर्षात एकूण रुपये १०२.०० कोटी इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. मंजूर केलेल्या निधीतून विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची अंमलबजावणी सध्या कार्यरत आहे. विदर्भातील उर्वरित नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया आणि गडचिरोली या ५ जिल्ह्यांत विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची अंमलबजावणी सन २००७-०८ पासून करण्यात येत आहे. सन-२००७-०८ मध्ये विदर्भ पाणलोट विकास मिशनच्या अंमलबजावणीकरिता रु. १००.०० कोटी इतक्या निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. या निधी पैकी रु. ५.०० कोटी इतका निधी अर्थसंकल्प वितरण प्रणाली मध्ये दर्शवित्वानुसार वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

३. उपलब्ध मंजूर व वितरीत करण्यात आलेला रु. ५.०० कोटी निधी विदर्भ पाणलोट विकास कार्यक्रमांतर्गत नव्याने समावेश झालेल्या नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया आणि गडचिरोली या जिल्ह्यांना वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. हा निधी खर्च करण्यास आयुक्त, कृषि महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात येत आहे. या निधीचे जिल्हानिहाय वितरण विभागीय आयुक्त, नागपूर यांच्या मान्यतेने संबंधित जिल्ह्यांना वितरीत करण्यास आयुक्त, कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. याबाबतच्या सविस्तर मार्गदर्शक सूचना संबंधित अधिका-यांना तातडीने निर्गमित करण्यात याव्यात

४. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत मंजूर करण्यात आलेला निधी, आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत केलेल्या कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन संस्था तथा आत्मा (Agricultural Technology Management Agency-ATMA) या संस्थेचे स्वतंत्र खाते उघडून त्या नवीन खात्यात जमा करण्यास संदर्भाधीन दिनांक २९ सप्टेंबर, २००६ च्या शासन निर्णयाने मान्यता देण्यात आली आहे. याच धर्तीवर नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया आणि गडचिरोली या जिल्ह्यात गठीत केलेल्या आत्मा या संस्थेमार्फत स्वतंत्र खाते उघडून मंजूर निधी त्या खात्यात जमा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. आत्मा या संस्थेच्या नियामक मंडळाने अध्यक्ष जिल्हाधिकारी व संस्थेचे पदसिद्ध प्रकल्प संचालक तथा जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांच्या नांवे संयुक्त नावे स्वतंत्र खाते उघडण्यास देखील मान्यता देण्यात येत आहे.

५. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन कार्यक्रमांतर्गत जिल्ह्यांना मिळालेला निधी व त्यामधून होणारा खर्च यांचे स्वतंत्र लेखे ठेवण्यात यावेत. तसेच या कार्यक्रमांतर्गत सुरु केलेल्या प्रकल्पावरच संदर्भाधीन शासन निर्णय दिनांक १३ सप्टेंबर, २००६ मधील मार्गदर्शक सूचनांनुसार खरील मंजूर रु. ५.०० कोटी (रु. पाच कोटी फक्त) निधीचा विनियोग करण्यात यावा. या कारणासाठी होणारा खर्च हा ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मागणी क्र. एल-३, २५०१-ग्राम विकासासाठी विशेष कार्यक्रम, ०२ अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम, १०१ लहान पटबंधारे (०१) (०४) विदर्भ पाणलोट विकास मिशन (२५०१-०५१-१) (योजनांतर्गत-दत्तमत) ३१ सहायक अनुदाने या लेखाशिर्षाखाली सन २००७-०८ मधील अर्थसंकल्पित तस्तुदीतून खर्ची टाकण्यात यावा.

६. विदर्भ पॅकेज अंतर्गत जाहिर केलेल्या कार्यक्रमांचा आढावा सर्व स्तरावर वेळोवेळी घेण्यात येत असल्याने वरील कार्यक्रमांतर्गत झालेल्या आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा अहवाल संचालक, मृदसंधारण, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी दर १५ दिवसांनी शासनास न चुकता सादर करावा.

७. सदर आदेश विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीनुसार तसेच वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-१००६/प्र.क्र १३१/कोवा प्रशासन-५, दि. १५.५.२००७ अनी. सं.क्र. ९०५/अर्थ-१६, दिनांक २७.८.२००७ अन्वये दिलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याच्या संगणक सांकेतांक २००७०८३११७५५५५००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(भि. य. मंत्री)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

भा. राज्यपाल यांचे खाजगी सचिव,
भा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मुख्य सचिव, अतिरिक्त मुख्य सचिव,
शासनाचे सर्व प्रधान सचिव/सर्व सचिव,
सर्व विभागीय आयुक्त,
आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
महासंचालक, वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबन मिशन, अमरावती,
संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
सर्व मुख्य अभियंता, पाटबंधारे
मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्वामिक स्तर), पुणे
प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे,
जिल्हाधिकारी, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया व गडचिरोली
मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया व गडचिरोली
संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिध्दी करिता),
विभागीय कृषि सहसंचालक, अमरावती, नागपूर.
जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया व गडचिरोली
सहसंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्ते, नागपूर, अमरावती .
सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा माळ, मंत्रालयासमोर, मुंबई ४०० ०३२ (२ प्रती)
संपर्क अधिकारी (नियोजन विभाग), महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क यांचे कार्यालय, मुंबई (प्रसिध्दी)
प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया व गडचिरोली
महालेखापाल, (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे, बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ, वर्धा, नागपूर, चंद्रपूर, भंडारा, गोंदिया व गडचिरोली
सर्व मंत्रालयीन विभाग,
सर्व उप सचिव/अवर सचिव/ कार्यासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
कार्यासन व्यय-१५ व कार्यासन अर्थसंकल्प-३, वित्त विभाग, मुंबई.